

[Duetoft]

Vi kan ikke lide, at man skal lave lovgivning i Danmark på dette område alene ud fra, hvad der rent egoistisk tjener det danske samfund bedst – eller en virksomhed på Mors, eller hvor det end måtte være. Så der var ganske stærke grunde til at sige nej tak til dette forslag.

Men der er selvfølgelig en anden side af forslaget, og det ender da også med, at vi stemmer for det. Der er en signalvirkning i det. Der er et lille signal, hvis man gennemfører disse muligheder, også for at udnytte dispensationerne i en periode; så det viser dog, at der er en eller anden bevægelse i dansk politik.

Det er trist, at EF-siden er taget ud, det er trist, at vi stadig væk her kan blokere for EF-beslutningen. Men der ville dog være nogle muligheder for at få nogle signaler sydpå, og vi opfatter forslaget lidt som et murbrækkerforslag, altså som et forslag, der er første skridt på vejen, et forslag, der kan lempe nogle generelle sanktioner på et senere tidspunkt. Og under den forudsætning kan vi selvfølgelig være for det, selv om vi ved, at et flertal herinde åbenbart ikke vil noget som helst alligevel.

Jeg vil gerne sige til udenrigsministeren, at det jo ikke er udenrigsministeren, vi skal klandre for det, for vi ved godt, at udenrigsministeren gerne ville være gået videre også i EF-sammenhæng. Men vi synes ikke, det er særlig pyrdeligt for Danmark, når vi på grund af danske erhvervsinteresser vil hæve sanktionerne i stedet for at hæve dem af hensyn til de mennesker i den fattige del af den sorte befolkning i Sydafrika, der faktisk bliver ramt ganske hårdt af dem. Men o.k., kan vi bruge dette som et signal om, at der dog ikke kun er dårlighed i Danmark, kan det måske være lidt brugbart. Men ministeren kan jo ikke gøre andet end det, der er flertal for i Danmark, og det er der så ikke noget at gøre ved.

Vi kan jo håbe på, at Socialdemokratiet ved lejlighed kommer til at tænke sig om. Jeg tror faktisk, at det er det parti blandt de tre søstre eller brødre, eller hvad vi skal kalde dem – sanktionsbrødre – som i virkeligheden er mest bevægeligt og mest fornuftigt på dette område. Så jeg håber, at der snart kommer post fra ANC, så man måske kan få et andet synspunkt i Socialdemokratiet.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg kunne ikke lade være med at bemærke,

at CD og CD's ordfører alligevel faldt for den nemme løsning, da valget var imellem dyd og bekvemmelighed. Men det var måske heller ikke så overraskende.

Det har ikke just være den mest klare og oplysende debat, jeg har oplevet i Folketinget, men et par ting er der dog vel kommet klarhed over. Der er for det første kommet klarhed over, at der fortsat er et stort, bredt flertal bag køreplanen, som muligvis omfatter begge regeringspartierne, men det er jeg dog lidt i tvivl om. Jeg forstår, at Det Konservative Folkeparti stadig er med som støtte, men Venstre er jeg lidt i tvivl om. Det er muligt, at det er udenrigsministeren, vi skal spørge for at få et klart svar, hvis udenrigsministeren har haft gruppemøde for nylig.

Men derudover er der i hvert fald kommet klarhed om, at det ikke er Udenrigsudvalget, der har opfordret ministeren til at fremsætte dette lovforslag, og det var jeg glad for at fru Pernille Forchhammer fik sat på plads. Dermed står vi altså med et lovforslag, som udenrigsministeren har bedt os om at tage stilling til, og det tror jeg da vi alle sammen gerne vil gøre på rette tid og sted, når vi har et grundlag for at tage stilling til det.

Udenrigsministeren har flere gange under debatten hørt, at der er stillet spørgsmål i udvalget om den sag, der ligger til grund for det, nemlig virksomheden Skamols problemer, som nogle af os har hørt om i udvalget, men som vi naturligvis ikke kan bedømme blot ud fra en enkelt deputationsforetræde. Dispensationer er jo ikke noget, man udsteder i den blå luft, fordi man måtte have sympati for den ene eller den anden. Dispensationer, og specielt generelle dispensationer, er selvfølgelig noget, man giver, fordi der er et godt beslutningsgrundlag at tage stilling på.

Sådan et beslutningsgrundlag foreligger ikke, og jeg har så sent som i dag rykket vores udvalgssekretær for at bede udenrigsministeren, om han ikke kunne være venlig at svare på det spørgsmål, som har ligget fra før lovforslagets fremsættelse. Det ville være hjælpsomt, hvis Folketinget kunne have et grundlag, som man kunne tage stilling til forslaget på. Det får vi så forhåbentlig.

Det Radikale Venstres holdning til spørgsmålet om dispensation er selvfølgelig, at hvis det viser sig, at der er et behov for virksomhe-